

# Lessuggesties

Basisonderwijs gr. 1-2



# Inhoudsopgave

Inleiding	3
Groep 1/2	4
Praatplaat	5
Poppenkast	6
Quiz	7
Muur van respect	8
Bijlage 1	9
Bijlage 2	10
Bijlage 3	11
Bijlage 4	12
Bijlage 5	13

# Inleiding

In dit boekje vindt u enkele lessuggesties die aansluiten bij de gastlessen van KlasseTaal. Voor elke clustergroep (1/2, 3/4, 5/6, 7/8) zijn er vier activiteiten ontworpen die gebruikt kunnen worden voor de gastles of na de gastles. Op deze manier krijgen de gastlessen meer inhoud en is het niet één losstaande les.

We hebben als eerste activiteit een praat-activiteit ontworpen. Het is aan te raden om deze activiteit voorafgaand aan de gastles te geven, zodat de kinderen al hebben nagedacht over het onderwerp van de gastles.

De activiteiten zijn zeer algemeen uitgewerkt. De leerkracht is vrij om er een eigen draai aan te geven.

Bij de meeste activiteiten is er een bijlage toegevoegd. In die bijlagen vindt u voorbeelden van werkbladen of afbeeldingen die u kunt gebruiken bij de activiteiten.

Deze bijlagen dienen als bron van inspiratie. U kunt ze naar eigen wens aanvullen of veranderen.

Het is niet perse noodzakelijk om alle vier de activiteiten te doen. Ons advies is om in ieder geval twee van de vier activiteiten aan te bieden. Als voorloper op de gastles kunt u de praataktiviteit aanbieden en als afsluiting van de gastles kunt u één van de verwerkingsactiviteiten aanbieden. Op deze manier ontstaat er een lessencyclus van drie lessen.

# Groep 1/2

Onderstaande lessuggesties zijn speciaal ontwikkeld voor de groepen 1 en 2. Ze worden op deze pagina alvast kort toegelicht. Op de pagina's die volgen worden de suggesties breder uitgewerkt. Het is de bedoeling dat de lessen door de eigen leerkracht worden aangepast aan het niveau van de kinderen. Op deze manier zal het hoogste leerrendement behaald worden.

## Praatplaat

De leerkracht bekijkt samen met de kinderen een kijkplaat over respect. Op de kijkplaat is onder andere te zien dat kinderen ruzie maken. De leerkracht gaat in gesprek met de kinderen over de verschillende situaties op de plaat.

## Poppenkast

De leerkracht speelt een respectvolle en/of respectloze situatie na met behulp van de poppen. Aansluitend maken de kinderen een kleurplaat van een lieveheersbeestje.

## Quiz

De kinderen geven hun mening over situaties en stellingen. Dit doen zij met behulp van emotiebordjes. De stellingen hebben te maken met alledaagse dingen; belevingswereld van de kinderen.

## Muur van respect

De kinderen krijgen allemaal een (nep)baksteen. Ze mogen op de baksteen allemaal een tekening maken over het thema respect. Alle tekeningen worden netjes opgehangen, zodat er een muur van respect ontstaat.

## Praatplaat

*‘Aan het eind van de activiteit weten de kinderen hoe ze kunnen handelen als ze boos zijn.’*

De leerkracht toont een kijkplaat over het thema respect. In Bijlage 1 vindt u een voorbeeld van een geschikte kijkplaat. Onderstaande vragen kunnen eventueel gebruikt worden bij de bespreking.

### Vragen

- ✓ Op welke plek spelen de situaties zich op de plaat zich af?
- ✓ Hoeveel volwassenen zijn er op de plaat te zien?
- ✓ Hoeveel kinderen met zwart haar zijn er op de plaat te zien?
- ✓ Waar is het bureau van de leerkracht?
- ✓ Welk kindje is verdrietig?
- ✓ Waarom is hij verdrietig, denk je?
- ✓ Welke kinderen zijn blij?
- ✓ Waarom zijn zij blij, denk je?
- ✓ Wie is er ook wel eens blij?
- ✓ Op welke momenten ben je blij?
- ✓ Welke kinderen zijn er niet blij op de plaat?
- ✓ Hoe kan je zien dat ze niet blij zijn?
- ✓ Wie is er ook wel eens niet blij?
- ✓ Wanneer ben je niet blij?
- ✓ Wat doe je als je niet blij bent? (*ga in op de antwoorden*)
- ✓ Herken je een situatie op de plaat?
- ✓ Op welk kindje lijkt jij? Waarom? (*qua gedrag*)

De vragen dienen ter ondersteuning van de activiteit. Het is de bedoeling dat de leerkracht de vragen aanpast aan het niveau van de kinderen.

## Poppenkast

*‘Aan het eind van de activiteit weten de kinderen het verschil tussen een respectvolle en respectloze situatie.’*

Onderstaande casussen kunnen door de leerkracht uitgespeeld worden in de poppenkast. De situaties dienen aangepast te worden aan het niveau en de belevingswereld van de kinderen.

### Respectvolle

In de pauze is er regelmatig onenigheid over de speelattributen op het plein. In deze situatie spreken twee kinderen netjes met elkaar af met welk attribuut ze eerst gaan spelen. Na enige tijd ruilen ze van attribuut.

Er ontstaat geen onenigheid tussen de kinderen en allebei spelen ze fijn met de attributen.

### Respectloze

De kinderen maken regelmatig ruzie over het plannen van activiteiten. De bouwhoek en de poppenhoek zijn favoriet. In deze situatie maken twee kinderen ruzie over een plekje in de bouwhoek of poppenhoek. Ze willen allebei in dezelfde hoek en gunnen elkaar geen plekje.

Als verwerkingsopdracht maken de kinderen een kleurplaat over respect. Op de kleurplaat staat het bekende lieveheersbeestje; hét symbool van de landelijke stichting tegen zinloos geweld.

De leerkracht bespreekt kort met de kinderen waar het symbool voor staat. Waarom hebben ze een lieveheersbeestje gekozen als symbool? Wat is een lieveheersbeestje? Etc.

De afbeelding van het lieveheersbeestje kunt u vinden in Bijlage 3.

## Quiz

*‘Aan het eind van de activiteit kunnen de kinderen hun mening geven over het thema respect, door middel van stellingen.’*

De kinderen maken papierenbordjes met aan twee zijden een emotie; boos en blij. Met deze bordjes geven ze hun mening over stellingen die te maken hebben met het thema respect. De emoties vindt u in Bijlage 4.

*Tip: papierenbordjes vervangen voor ballonnen.*

Onderstaande stellingen kunnen eventueel gebruikt worden voor de quiz. De leerkracht dient de stellingen aan te passen aan het niveau en de belevingswereld van de kinderen.

- ✓ Denk altijd eerst aan jezelf!
- ✓ Het is fijn om een compliment te krijgen.
- ✓ Het is netjes om brutaal te zijn tegen de leerkracht.
- ✓ Iedereen hoort erbij!
- ✓ Andere kinderen pesten is stoer.
- ✓ Als je boos bent, mag je de ander slaan.
- ✓ Het is goed om elkaar te helpen.
- ✓ Probeer de ruzie zelf op te lossen.
- ✓ Je mag spullen van een ander afpakken zonder het te vragen.
- ✓ Samen spelen, samen delen!
- ✓ Het is goed als je spullen van anderen kapot maakt.
- ✓ We lachen elkaar niet uit.
- ✓ De natuur mag je kapot maken.

De kinderen houden steeds de emotie omhoog die van toepassing is op de stelling. De leerkracht gaat in op de mening van de kinderen; hij/zij vraagt om uitleg.

## Muur van respect

*‘Aan het eind van de activiteit kunnen de kinderen een passende tekening maken bij het thema respect.’*

De leerkracht gaat kort in gesprek met de kinderen over het thema respect. Samen bedenken ze dingen die te maken hebben met het thema. Op deze manier krijgen de kinderen ideeën/inspiratie voor hun tekening.

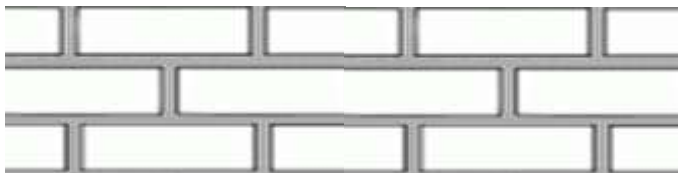
De leerkracht vertelt de kinderen wat er gebeurt met de bakstenen. Zo weten de kinderen waarvoor ze de baksteen maken.

Alle kinderen krijgen een getekende baksteen. Deze bakstenen kunnen geprint te worden op rood of lichtbruin papier.

De bakstenen mogen versierd worden naar eigen invulling van de kinderen. Op deze manier ontstaan er allemaal verschillende bakstenen. Samen vormen zij de muur van respect.

De getekende baksteen vindt u in Bijlage 5. Deze baksteen kan groter of kleiner gemaakt worden; naar de wensen van de leerkracht.

Op onderstaande afbeelding ziet u een schematische weergave van de muur van respect. Tussen de stenen door zit cement, zodat het echt op een muur gaat lijken. In de praktijk kan dit gerealiseerd worden door grijze stroken ertussen te plakken.

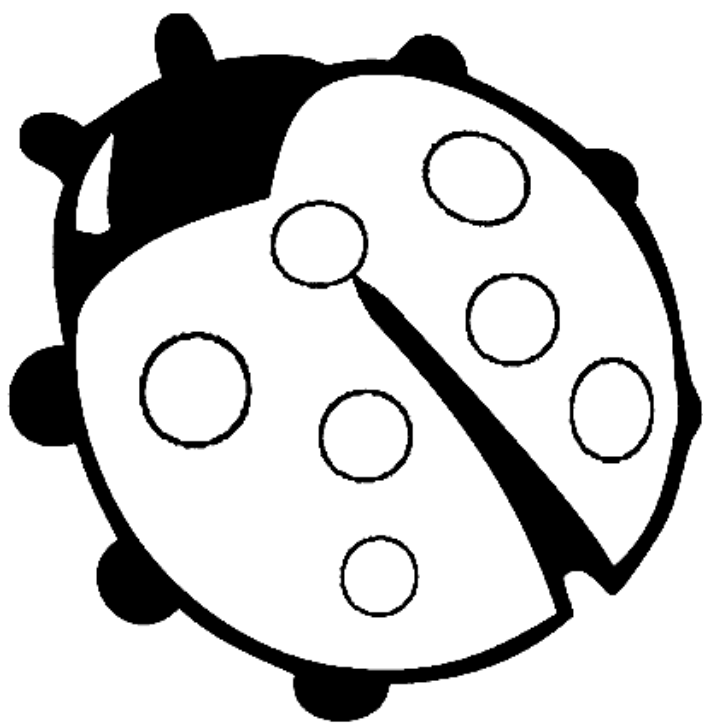




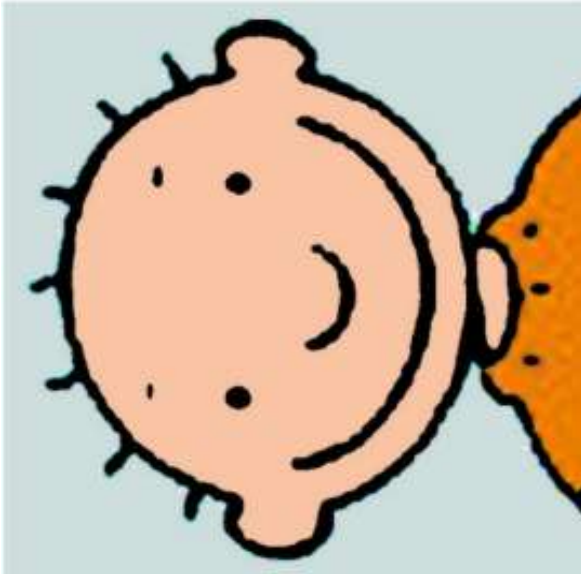
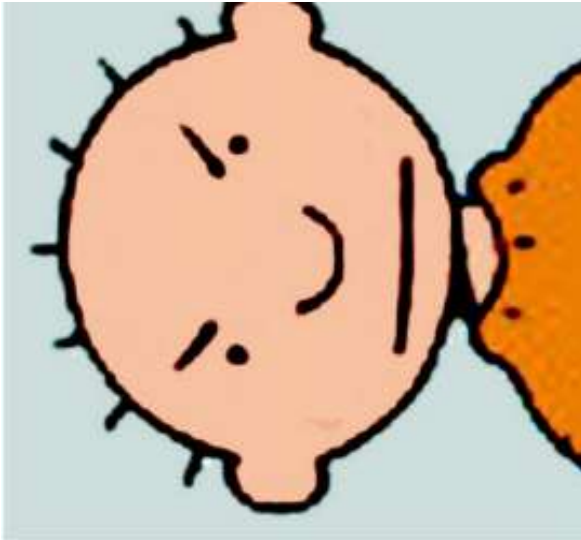
# Bijlage 1



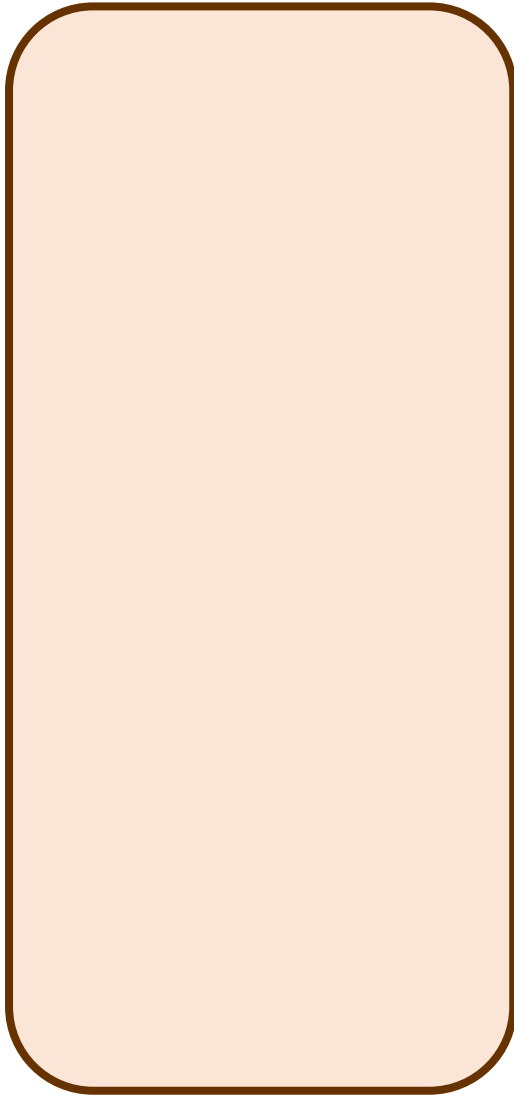
## Bijlage 2



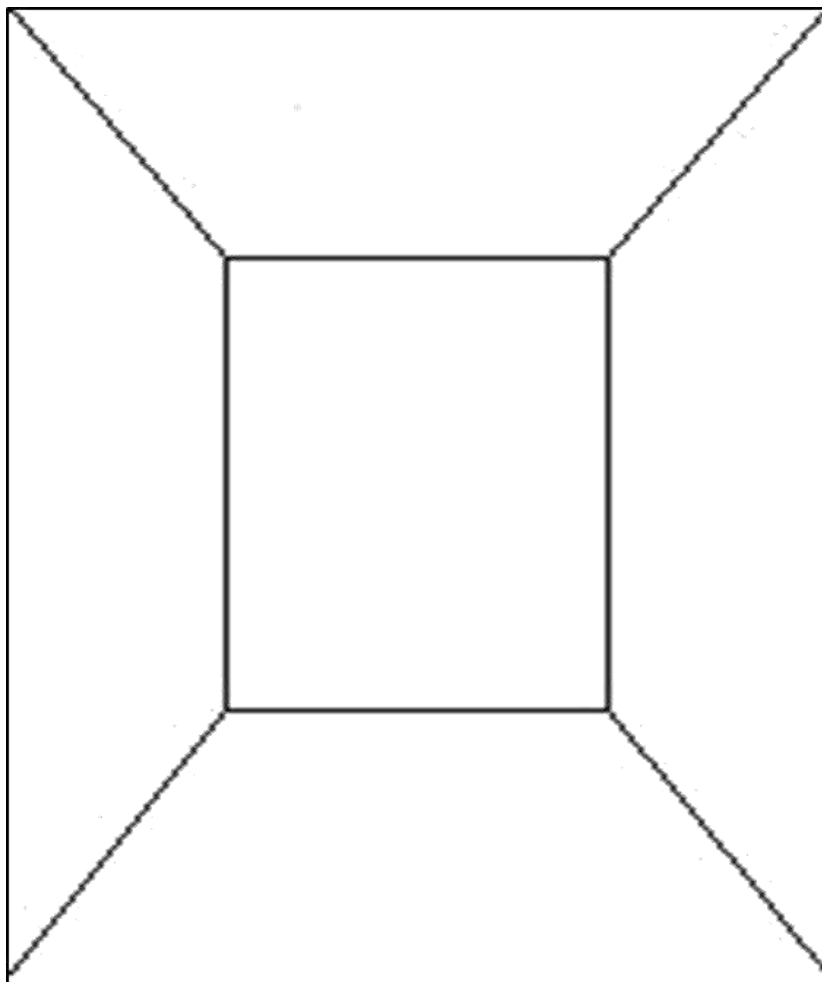
## Bijlage 3



## Bijlage 4



## Bijlage 5



**Deze brochure is samengesteld door  
Daniëlle van de Kraats & Mariska Houdijk  
(PABO-studenten van de CHE te Ede)  
in opdracht van KlasseTaal**

**Augustus 2017**